

indsførte i Preussen, altsaa et Slags Prøver efter preussisk Mønster.

Nu vel, jeg maa indrømme, at skal det skee, maa det skee paa den Maade; men Consequentserne! De komme igjen paa mange Maader i denne Sag, og jeg har saa ofte i disse Dage, naar de ærede Medlemmer sagde Noget, hvis Bægt jeg erkjendte, maattet tænke paa Consequentserne, paa hvad det vil føre til, og saaledes ogsaa i Hovedsagen med Prøverne. Consequentsen vil ganske simpelt være, hvad der allerede er berørt idag, for det Første, at det vil blive saagodtsom umuligt at forene flere Næringsveie, og i saa Henseende maa jeg nu spørge: Er det da ikke en af de vigtigste Hindringer for Industrien i et Land, at man ikke skulde kunne drive flere Haandværk ved Siden af hinanden? At modarbejde dette vilde i mine Tanker være en reen Absurditet. Jeg veed ikke, hvad man vil kalde Næringsfrihed, naar man vil forbyde en Mand at drive flere Næringsveie. Man vil maaskee sige, at han maa forstaae det, naar han vil drive flere end een Næringsvei; men det behøver han slet ikke, forsaavidt der kun er Tale om den blotte Haandfærdighed. Lad os tænke os, at en Smed tillige vil levere Gjortlerarbejde; hvad gjør han saa? Da han ikke selv kan gjøre Arbejdet, hvilket han jo ikke behøver efter Regjeringens Udkaft, saa gaaer han blot hen paa Raadstuen og betaler sine 10 Rdl., saa kan han holde saa mange Gjortlersvende, som han vil; i saa Henseende er han ingen Indskrænkning underkastet. For det Andet med Hensyn til Overgangen til andre Næringer. Her kommer det Samme i Betragtning, at enhver Hindring i saa Henseende hindrer Industriens frie Udvikling; men her kommer sandelig ogsaa Humaniteten i Betragtning. Det er nemlig saare hyppig Tilfældet, at ældre Haandværksmestre, for hvem det gaaer tilbage, eller naar de legemlige Kræfter svigte, ønske at gaae over til en anden Næringsvei, men kun vilde befatte sig med enkelte Dele af samme og altsaa ikke kunne gjøre Mesterstykke, som viser deres Duelighed i det Hele taget. Jeg har selv kjendt en fattig Skræber, som ønskede at opgive Professionen for at kunne ernære sig ved at stoppe Madratser; men han

maatte da enten gjøre Mesterstykke som Tapetmåger, indsende en Tegning til Kunstakademiet o. s. v., eller han maatte som Sadelmager forsærdige — en Sadel, til Beviis paa, at han forstod at stoppe Madratser. Accurat det Samme vil blive Tilfældet, naar man fordrer Duelighedsprøver efter de ærede Herrer's Formening. (En Stemme: Bevilling.) Ja, saa vil Bevillingerne høre til Dagens Orden, men det er Noget, som jeg troer, vi Alle heri Salen ere enige om, ikke bør finde Sted. Man maa kun give Bevilling undtagelsesviis, men ikke gjøre Undtagelsen til Regel. Det var nu de to Ting; den tredie, som jeg ikke har hørt fremdrage her, det er, at man ikke har tænkt paa de andre Næringer, navnlig paa Handelen. Vilde vi fordre Prøvestykker med Hensyn til Haandværksnæringer, men aldeles ingen Indskrænkning lægge paa Handelsnæringer, saa vil naturligviis den store Masse strømme ind ad den aabne Dør, og saa vil Detailhandelen her i Kjøbenhavn blive aldeles oversyldt; dette maa vel tages i Betragtning. Men nu kommer det fjerde Punkt, og det er Noget, som ikke er omtalt af de Herrer, nemlig de overordentlig store Befordringer, som Afslæggelsen af Duelighedsprøver vil medføre. Den kjøbenhavnske Laugscommissiøn kom nemlig i sin Tid netop til samme Resultat med Hensyn til Prøverne. Vi (jeg var selv Medlem af Commissiønen) tænkte os Afslæggelsen af disse sat i Forbindelse med det polytechniske Institut; thi vi troede, og det formener jeg ogsaa var en ganske heldig Anskuelse, at, naar et saadant nyt Prøvesystem skulde indføres, vilde det være rettest at lade det træde i en Slags Forbindelse med bemeldte Institut. Der fremkom to Forslag, som gif ud paa, at der maatte opføres en egen Bygning dertil med de fornødne Værksteder og Inventarier. Det ene Overflag var paa 70,000 Rdl., og det andet paa 50,000 Rdl. Ja, mine Herrer, De kunne finde det Side 53 i Laugscommissiøns trykte Forhandlinger. Man fandt, at dette var en for stor Sum, og under Forhandlingerne fremkom da et nyt Forslag, som gif ud paa, at man kunde opføre en Bygning, svarende til Diemedet, for 30,000 Rdl., for-